

*Spektrum ©
vzdělávacích metod*

Spektrum vzdělávacích metod

Mgr. Anna Doubková

PaedDr. Karel Tomek

Metody ve vzdělávání

Metody ve vzdělávání mají celou řadu významných souvislostí. V tomto webináři se pokusíme je společně hledat a nacházet.

Hledejme „top“ metody – napište svojí oblíbenou metodu do chatu.

... a co pohled žáků?

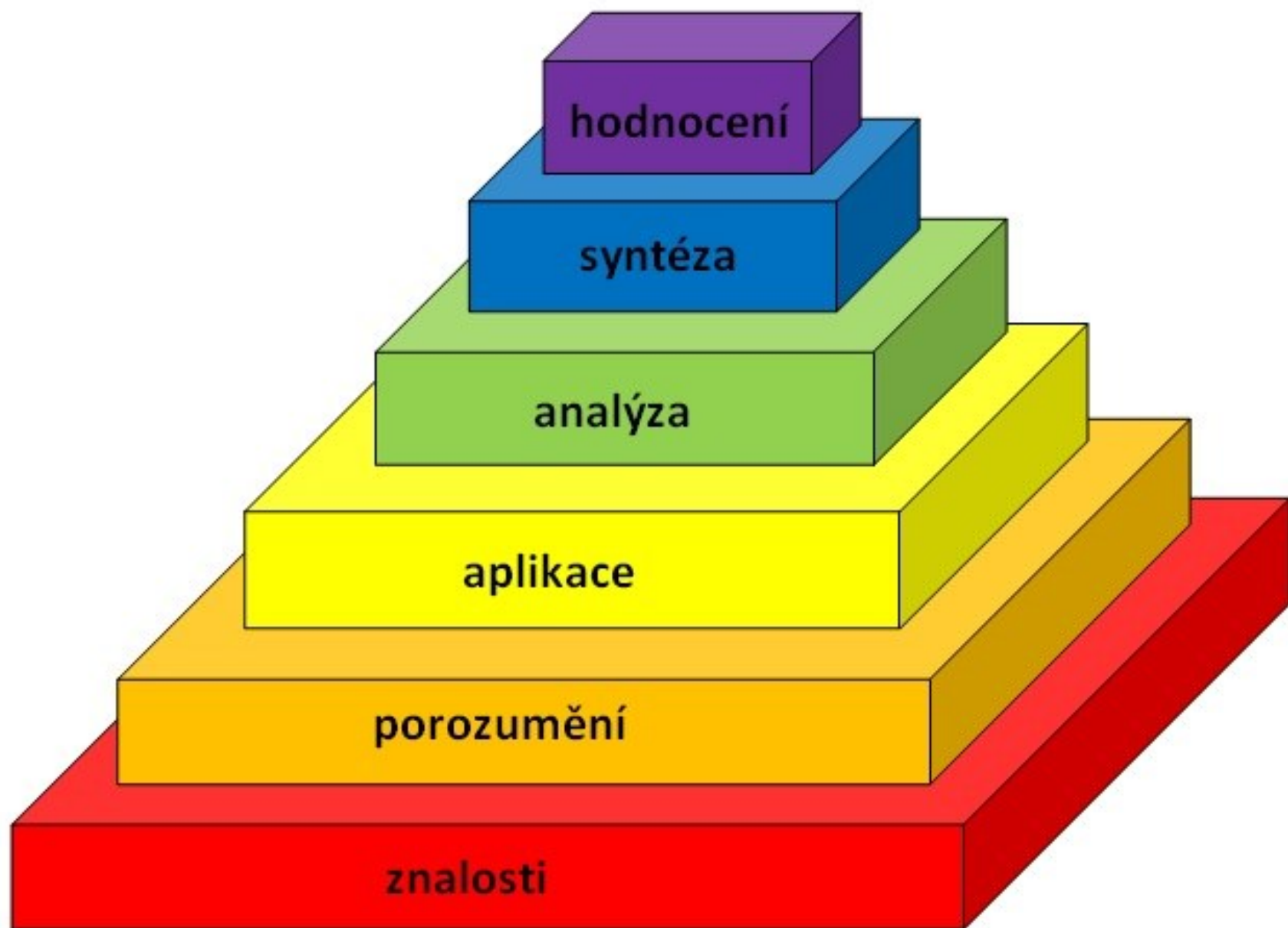
Metody – mluvíme o **efektivních** metodách.

Kdy je spokojen učitel?

Kdy jsou spokojeni **žáci**?

Co se měli naučit?

Spektrum vzdělávacích cílů

Spektrum vzdělávacích metod

Spektrum má nezaměnitelné pořadí barev (jako v duze)

Jednotlivé **vzdělávací cíle** také mají také jasnou gradaci v závislosti na náročnosti mentálních operací

Stejná logika je i u **vzdělávacích metod**.

Spektrum vzdělávacích metod

Metody pro rozvoj znalostí

Metody pro rozvoj analýzy

Metody pro rozvoj aplikací

Metody pro rozvoj hodnocení

Metody pro rozvoj porozumění

Metody pro rozvoj tvořivosti

Podle čeho se rozhodujete při volbě metody, kterou chcete použít?

Hlediska pro posuzování metod při jejich volbě ve výuce (naše zkušenost):

Typické činnosti žáka – co dělá žák, když je ve výuce použita tato metoda?

Typické činnosti učitele – co dělá učitel, když používá ve výuce tuto metodu?

Používání metod - mytologie

Moderní x nemoderní metody

Dobré x špatné metody

Osvědčené x neověřené metody

Všechno špatně!

Používání metod - realita

Metoda musí být vztahována
především ke dvěma věcem:

- Konkrétnímu vzdělávacímu cíli, který je na určité úrovni (spektrum)
- Žákům, kteří se učí určitým způsobem (učební styly žáků)

Spektrum vzdělávacích metod

Spektrum vzdělávacích metod

Metody rozvíjející úroveň					
1	2	3	4	5	6
znalostí	porozumění	aplikace	analýz	syntéz, tvorby	hodnocení
cvičení, napodobování	demonstrační pokus	diktát	brainstorming	herní projekty	portfolio (tvorba portfolia)
pětilístek	exkurze	dramatizace	brainwriting	tématické hry	digifolio
prohlídka	heuristický rozhovor	debata	pokus, experiment	prezentace	různé metody reflexe
skládankové učení	komunitní kruh	didaktická hra	poslech	projekt	různé metody sebereflexe
soutěž vědomostní	myšlenkové mapování	didaktický test	problemsolving	referát	koučink
memoring	pozorování	diskuse	rozbor	ročníková práce	mentoring
zjišťovací úkoly	společná četba	konverzace		samostatná tvorba	
	vycházka	laboratorní práce		seminární práce	
	výklad	pohybová hra		simulace	
	vysvětlení	rozhovor		společná tvorba	
	kvízy, hádanky	samostatná četba		sportovní hra	
		sněhová koule		tvůrčí psaní	
		soutěž v dovednostech		závěrečná práce	
		výroba		webquest	
			výzkum		
			hraní rolí		
			strategická hra		
			podcasting		
			videocasting		

Plánování cílů a prostředků při efektivní výuce

- Intuitivní volba x profesionalita
- Kompetence pedagoga
- Vlastní inventář metod
- Kouzelné slovo – systém
- Reflexe vlastní práce

Lexikon vzdělávacích metod

počet	název metody	charakteristická činnost žáka	charakteristická činnost učitele
33	seminární práce	strukturovaná práce k nějakému specifickému tématu, shromažďuje informace a podklady, provádí analýzu, pozorování, dokumentování, zobecňuje, formuluje závěry, prezentuje	stanovuje témata, rozsah práce, konzultuje metody práce, strukturu, průběžně povzbuzuje, doporučuje literaturu, zpracování, organizuje prezentaci, stanovuje kritéria hodnocení práce, hodnotí podle daných kritérií
34	simulace	řeší konkrétní úkol, situaci, problém, který má parametry skutečné situace, ale je zprostředkována zpravidla prostřednictvím ICT,	vybírá simulační program, stanovuje problém, který má být řešen simulací, stanovuje limity řešení
35	skládankové učení	formuluje, co už k tématu ví, naslouchá tomu, co ví ostatní, zaznamenává	motivuje, stanovuje téma, shrnuje výsledky skupin, doplňuje, zobecňuje, oceňuje společnou práci
36	sněhová koule	formulování názorů na určité téma, problém, situaci nejprve	stanovuje témata, vymezuje čas, garantuje dodržování

Vzdělání není pouhým nashromážděním jednotlivých vědomostí, jako těstem není mouka, voda, sůl, kvasnice atd. dohromady naházené.

Tomáš Garrigue Masaryk

Anna Doubková, www.annadoubkova.cz

Karel Tomek, www.vidact.cz